https://nrat.ukrintei.ua/en/nejroslop-nova-problema-yaku-ne-mozhna-nehtuvaty/

НЕЙРОСЛОП – НОВА ПРОБЛЕМА, ЯКУ НЕ МОЖНА НЕХТУВАТИ

На сайті Times Higher Education опубліковано статтю Джека Гроува «Протдійте нейрослопу в освітніх дослідженнях, або втратите довіру».

У ній автор висловлює занепокоєння зростанням кількості текстів, повністю створених або суттєво відредагованих генеративним штучним інтелектом, які почали з'являтись у наукових журналах з проблематики освітніх досліджень та пропонує своє бачення впливу цього явища на довіру до науки в цілому. Стівен Вейнкер, шкільний учитель та дослідник, провів власний аналіз публікацій у журналах Британської асоціації освітніх досліджень на предмет використання характерних шаблонних конструкцій, типових для великих мовних моделей і виявив, що після 2023 року фрази, що раніше рідко використовувались, почали масово з'являтись в академічних текстах. Зокрема, мова про стандартизовані конструкції на кшталт «underscoring the critical role of» («підкреслюючи ключову роль…», «акцентуючи важливість…») або «this approach allows for a more nuanced understanding of» («цей підхід дає змогу глибше зрозуміти / точніше інтерпретувати …»), частота використання яких дуже сильно зросла.

Звісно, проблема – не у самому факті використання ШІ, а у зниженні якості публікацій. Вейнкер стверджує, що частина статей демонструє ознаки поверхового або механічного письма: повторення однакових формулювань, слабку аргументацію та мінімальний аналітичний внесок. На його думку, це може поступово підривати довіру до університетських факультетів освіти та освітніх досліджень загалом. У статті також наведено позицію Bera та видавництва Wiley, які повідомили, що після відповідних звернень ними було розпочато перевірку, але у більшості випадків не було знайдено проблем з дотриманням академічної етики. Нинішні правила Wiley допускають певні форми використання ШІ без обов'язкового декларування, якщо це не супроводжується ознаками маніпуляції або фальсифікації. Це серед іншого актуалізує дискусію про межу між мовною підтримкою та академічною недоброчесністю, втрату критичного мислення, ерозію культури академічного зворотного зв'язку та формального підходу до оцінювання. Масове використання ГШІ вимагає перегляду практик рецензування та суттєвого оновлення редакційних політик академічних журналів та установ. У підсумку автор робить висновок, що проблема нейрослопу виходить за межі технічного питання використання чатботів у науковому письмі. Вона стосується академічної культури у широкому сенсі: університети, журнали та дослідницькі спільноти мають постійно переосмислювати стандарти наукової якості, довіри та відповідальності в умовах стрімкого поширення генеративного штучного інтелекту.

Детальніше:
https://www.timeshighereducation.com/news/tackle-ai-slop-education-research-or-lose-teacher-trust

Фото: pixabay.com

#НРАТ_Усі_новини #НРАТ_ШтучнийІнтелект #НРАТ_Науковцям_новини #НРАТ_Освітянам_новини #НРАТ_TimesHigherEducation

2026-05-04

Інформація з офіційного вебпорталу Національного репозитарію академічних текстів